

OBJAŚNIENIA DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ POWIATU OTWOCKIEGO NA LATA 2018-2031 WRAZ Z PROGNOZĄ DŁUGU NA TEN OKRES

Obowiązek sporządzenia od 2011 r. Wieloletniej Prognozy Finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego wprowadziła ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Planowanie wieloletnie zostało uznane za konieczny instrument nowoczesnego zarządzania finansami. Zaletą planowania wieloletniego jest:

- 1) bardziej racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi;
- 2) zwiększenie wiarygodności, przejrzystości i przewidywalności polityki fiskalnej;
- 3) dopasowanie do planowania na szczeblu unijnym.

Wieloletnia prognoza finansowa zgodnie z art. 226 ustawy o finansach publicznych powinna być realistyczna i określać dla każdego roku budżetowego objętego prognozą co najmniej:

- 1) dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia;
- 2) dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku oraz wydatki majątkowe budżetu;
- 3) wynik budżetu;
- 4) przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu;
- 5) przychody i rozchody budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia;
- 6) kwotę długu jednostki oraz sposób sfinansowania jego spłaty;
- 6a) relacje, o których mowa w art. 242-244, w tym informację o stopniu niezachowania tych relacji w przypadkach, o których mowa w art. 240a ust. 4 i 8 oraz art. 240b;
- 7) kwoty wydatków bieżących i majątkowych, wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu została sporządzona na lata 2018-2031 tj. na okres na jaki powiat ma zaciągnięte zobowiązania kredytowe.

Podstawowymi danymi umożliwiającymi tak daleko idącą prognozę finansową powiatu były:

- 1) wytyczne Ministerstwa Rozwoju i Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja – październik 2017 r.,
- 2) historyczne dane wynikające z realizacji dochodów i wydatków powiatu otwockiego;

- 3) założenia do funkcjonowania polityki społecznej w zakresie zapewnienia opieki nad dzieckiem i rodziną;
- 4) przewidywane dochody ze sprzedaży mienia powiatu;
- 5) zawarte umowy z bankami z tytułu zaciągniętych przez powiat kredytów w latach ubiegłych.

Bazą prognoz dla zastosowania wskaźników makroekonomicznych był budżet Powiatu Otwockiego, którego dochody zaplanowano na podstawie danych z Ministerstwa Rozwoju i Finansów, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz szacunku dochodów własnych jednostek organizacyjnych powiatu i zaplanowanych wydatków na 2018 rok. Do planowania budżetu powiatu na 2018 rok przyjęto założenia określone w uchwale Nr CD/159/17 Zarządu Powiatu w Otwocku z dnia 6 września 2017 r. w sprawie określenia głównych założeń do projektu uchwały budżetowej na 2018 rok Rady Powiatu w Otwocku.

W założeniach makroekonomicznych Ministerstwa Rozwoju i Finansów na lata 2019-2031 przyjęto:

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
PKB, dynamika realna	3,8%	3,8%	3,6%	3,5%	3,3%	3,2%	3,1%	3,0%	2,9%	2,9%	2,8%	2,7%	2,6%
CPI - dynamika średnioroczna	2,3%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%

Mając na uwadze wzrost o 5,2% planowanych dochodów bieżących w roku 2018 do dochodów z 3 kwartału 2017 roku, plan dochodów w 2019 roku w omawianej prognozie zwiększono o 0,77 punktu procentowego w stosunku do wytycznych Ministerstwa Rozwoju i Finansów dla PKB. Natomiast w latach 2020-2031 zastosowano wskaźniki wzrostu dochodów i wydatków bieżących określone przez Ministra Rozwoju i Finansów.

W zakresie dochodów ze sprzedaży mienia powiatu – podstawą były założenia Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Starostwa. Przyjęto możliwie realne dochody ze sprzedaży mienia powiatu, obawiając się, że może nie nastąpić jeszcze ożywienie na rynku obrotu nieruchomościami, że zaplanowana sprzedaż zostanie zrealizowana. Z zaplanowanych dochodów oszacowanych na podstawie operatów szacunkowych w kwocie 6.782.766 zł w przedłożonym przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami wykazie mienia do sprzedaży, przyjęto kwotę niższą, tj. 6.000.000 zł.

Założono również pozyskanie dochodów majątkowych z innych źródeł zewnętrznych, licząc przede wszystkim na udział finansowy gmin w inwestycjach własnych powiatu oraz dotacje z budżetu państwa z rezerwy Ministra Rozwoju i Finansów na budowę nowej przeprawy mostowej w Otwocku na rzece Świder wzdłuż ulicy Jana Pawła II w Otwocku i projektowanego odcinka ulicy Sikorskiego w Józefowie, realizowanej w latach 2017-2018.

W budżecie na 2018 rok kwota **wydatków bieżących wynosi 116.009.403 zł** i jest niższa w stosunku do planu dochodów bieżących o kwotę **5.459.748 zł**. Ma to istotne znaczenie dla powiatu w zakresie spełnienia wymagań art. 242 i 243 ufp.

Nie bez znaczenia na wielkość wydatków bieżących Powiatu ma również obciążenie obowiązkową wpłatą do budżetu państwa tzw. „Janosikowe” w kwocie **7.680.858 zł** stanowiącą **6,62%** wydatków bieżących, która wzrosła w stosunku do 2017 roku o kwotę **649.358 zł**.

Wynikającą z Wieloletniej Prognozy Finansowej nadwyżkę budżetową w latach 2019-2031 planuje się przeznaczyć na spłatę rat kredytów zaciągniętych w poprzednich latach oraz planowanych do zaciągnięcia w roku 2018.

Dane dotyczące Wieloletniej Prognozy Finansowej są przedstawione w postaci tabelarycznego zestawienia (**załącznik nr 1**). Przyjęte założenia do WPF Powiatu Otwockiego spełniają wymogi art. 242 w roku 2018 i latach następnych. Spełniają również wymogi z art. 243 ufp w roku 2018 i w latach następnych przy uwzględnieniu wyłączeń, o których mówi art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. z dnia 24 grudnia 2012 r., poz. 1456 z późn. zm.), tj. cyt.:

„1. Jednostka samorządu terytorialnego ustalając na:

1) lata 2013–2015 relację, o której mowa w art. 242 ustawy zmienianej w art. 8,

2) lata 2014–2018 relację spłaty zobowiązań określonych w ustawie zmienianej w art. 8

– wyłącza wydatki bieżące ponoszone na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.¹⁴) w wysokości, w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa.

2. W latach 2014–2018 ograniczeń w zakresie spłaty zobowiązań określonych w ustawie zmienianej w art. 8 nie stosuje się do wykupów papierów wartościowych, spłat kredytów i pożyczek, z wyłączeniem odsetek od tych zobowiązań, zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. (...)”

Planowane zadłużenie na koniec 2018 roku wynosi 50.127.174 zł, co stanowi **33,88%** dochodów ogółem.

Planowana kwota spłat rat kapitałowych kredytów zaciągniętych przez powiat w latach ubiegłych wraz z odsetkami oraz spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń PCZ Sp. z o.o. w 2018 roku wynosi **8.343.730 zł**, co stanowi **5,64%** dochodów ogółem.

W celu pokrycia brakujących środków na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w 2018 roku w wydatkach inwestycyjnych oraz na spłatę kredytów z lat ubiegłych, w budżecie na 2018 rok zaplanowano nowy kredyt w kwocie 10.950.000 zł.

Od 1 stycznia 2014 roku wszedł w życie nowy wskaźnik zadłużenia dla jednostek samorządu terytorialnego określony w art. 243 ufp, tj.:

„Art. 243. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90,
- 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90,
- 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R + O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- R - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- Db - dochody bieżące,
- Sm - dochody ze sprzedaży majątku,
- Wb - wydatki bieżące,
- n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,
- n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

2. Przy obliczaniu relacji, o których mowa w ust. 1, dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Do obliczenia relacji dla poprzednich dwóch lat przyjmuje się wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych.

3. Ograniczenia określonego w ust. 1 nie stosuje się do:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami,
- 1a) wykupów papierów wartościowych emitowanych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami i dyskontem,

2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2

- w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków; termin ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 1a.

3a. Ograniczenia określonego w ust. 1 nie stosuje się także do wykupów papierów wartościowych, spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, w części odpowiadającej wydatkom na wkład krajowy finansowanych tymi zobowiązaniami. W przypadku programu, projektu lub zadania przynoszącego dochód, poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania, a kwotę wydatków na wkład krajowy ustala się w wysokości jaka wynikałaby, gdyby poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, obliczony został bez uwzględnienia zdyskontowanego dochodu.

4. W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostały przekazane albo po ich przekazaniu został orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z:

1) nieprzekazanymi środkami lub środkami, w stosunku do których orzeczono zwrot;

2) niespełnieniem warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a.”

Dla Powiatu Otwockiego **lewa strona indywidualnego wskaźnika zadłużenia** wynikającego z art. 243 ufp przedstawia się następująco:

Planowana kwota spłat rat kapitałowych kredytów wraz z odsetkami oraz spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń PCZ Sp. z o.o. w 2018 roku wynosi **8.343.730 zł**, co stanowi **5,64%** dochodów ogółem. Po uwzględnieniu wyłączeń określonych w cytowanym wyżej art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. dotyczących spłaty rat od kredytu zaciągniętego na spłatę przejętych zobowiązań ZPZOZ, wskaźnik ten stanowi **4,29%** planowanych dochodów na 2018 rok.

Dla Powiatu Otwockiego **prawa strona indywidualnego wskaźnika zadłużenia** wynikającego z art. 243 ufp przedstawia się następująco:

Planowany dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań obliczony w oparciu o wykonanie budżetu Powiatu Otwockiego w latach 2015-2016 oraz plan na 3 kwartały 2017 roku, po uwzględnieniu wyłączeń określonych w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. dotyczących wydatków bieżących ponoszonych na spłatę przejętych zobowiązań ZPZOZ wynosi **9,04%**, co oznacza spełnienie wzoru z art. 243 ufp.

W budżecie Powiatu Otwockiego na rok 2018 jest spełniony indywidualny wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ufp, gdyż indeksy tworzą następujące równanie: $4,29\% \leq 9,04\%$.

W **załączniku nr 2** przedstawiono wykaz przedsięwzięć realizowanych i przewidzianych do realizacji przez jednostki organizacyjne powiatu w okresie prognozowanym (art. 226 ust. 3 i 4 ufp).

W 2018 roku na przedsięwzięcia objęte WPF przeznacza się kwotę **33.024.780 zł**, w tym na wydatki **bieżące 1.502.858 zł**, a na wydatki **majątkowe 31.521.922 zł**.

Limit zobowiązań dla przedsięwzięć wieloletnich określono jako suma wydatków przewidzianych do realizacji poszczególnych zadań począwszy od roku 2018 do końca realizacji zadań. Zachowując ciągłość wieloletnią w załączniku nr 2 uwzględniono również zadania, które w latach poprzednich posiadały status przedsięwzięcia wieloletniego, a okres realizacji kończy się w 2018 roku.

Załącznik nr 2 do WPF uwzględnia przedsięwzięcia obejmujące:

W pkt 1.1. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077):

- **2018 r.** w kwocie **1.417.477 zł**, tym wydatki bieżące w kwocie 1.157.658 zł i wydatki majątkowe w kwocie 259.819 zł,
- **2019 r.** w kwocie **369.724 zł**, w tym wydatki bieżące 368.662 zł i wydatki majątkowe w kwocie 1.062 zł.

W pkt 1.2. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego - wydatków nie zaplanowano.

W pkt. 1.3. Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2):

- **2018 r.** w kwocie **31.607.303 zł**, w tym wydatki bieżące w kwocie 345.200 zł i wydatki majątkowe w kwocie 31.262.103 zł,
- **2019 r.** w kwocie **3.866.400 zł**, w tym wydatki bieżące w kwocie 376.400 zł i wydatki majątkowe w kwocie 3.490.000 zł,
- **2020 r.** w kwocie **1.574.400 zł**, w tym wydatki bieżące w kwocie 374.400 zł i wydatki majątkowe w kwocie 1.200.000 zł,
- **2021 r.** wydatki bieżące w kwocie 374.400 zł.

W okresie objętym WPF powiat otwocki będzie kontynuował w 2018 roku zadanie inwestycyjne pn. „*Rozbudowa ul. Jana Pawła II w Otwocku i ul. Sikorskiego w Józefowie oraz budowa odcinka projektowanej ul. Sikorskiego, na odcinku od km 0+000 do km 1+708,58 wraz z obiektem mostowym przez rzekę Świder, na terenie gminy Otwock i Józefów, powiat otwocki*”. Całkowity koszt zadania szacowany jest na kwotę 31.123.790 zł, zaś plan wydatków w roku 2018 wynosi 16.000.000 zł. Na podstawie ustaleń, w montażu finansowym tego zadania przyjęto do dochodów powiatu w 2018 roku pomoc finansową z Miasta Otwocka w kwocie 4.000.000 zł oraz środki z rezerwy Ministerstwa Rozwoju i Finansów w kwocie 8.000.000 zł.

W WPF zaplanowano również w 2018 roku końcową realizację n/w inwestycji drogowych, tj. m.in.:

1. „*Przebudowa ciągu drogi powiatowej Nr 2758W - ul. Samorządowej i Czaplickiego w Otwocku*”. Całkowity koszt zadania szacowany jest na kwotę 6.140.333 zł, zaś plan

wydatków w roku 2018 wynosi 6.057.633 zł. W montażu finansowym tego zadania przyjęto do dochodów powiatu w 2018 roku pomoc finansową z Miasta Otwocka w kwocie 1.528.816 zł oraz dotację z budżetu państwa w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” w kwocie 3.000.000 zł,

2. „Przebudowa na rondo skrzyżowania dróg powiatowych Nr 2765W - ul. Karczewskiej z drogą powiatową Nr 2760W - ul. Batorego i Matejki w Otwocku”. Całkowity koszt zadania szacowany jest na kwotę 2.385.050 zł, zaś plan wydatków w roku 2018 wynosi 2.310.050 zł. W montażu finansowym tego zadania przyjęto do dochodów powiatu w 2018 roku pomoc finansową z Miasta Otwocka w kwocie 577.512 zł oraz dotację z budżetu państwa w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” w kwocie 1.155.025 zł,
3. „Wykonanie nakładki asfaltobetonowej na drodze powiatowej Nr 2764W - ul. Żeromskiego w Otwocku”. Całkowity koszt zadania szacowany jest na kwotę 2.540.670 zł, zaś plan wydatków w roku 2018 wynosi 1.445.420 zł. W montażu finansowym tego zadania przyjęto do dochodów powiatu w 2018 roku dotację z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Dróg Lokalnych o istotnym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu” w kwocie 1.114.750 zł.

Biorąc pod uwagę współpracę innych jednostek samorządu terytorialnego z powiatem w ubiegłych latach, przyjęto w dochodach majątkowych pomoc finansową od jst na dofinansowanie realizacji inwestycji drogowych, po 1.000.000 zł w 2019 i 2020 roku oraz w latach 2021-2031 po 300.000 zł rocznie. Potwierdzają to co roku zawierane na kwotę kilku milionów zł, umowy z gminami na udzielenie powiatowi takiej pomocy finansowej.

Przewodniczący Zarządu
Mirosław Pszonka

Skarbnik Powiatu
Wiesław Miłkowski